

„FIGYELŐ”

ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
 Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
 Telefon: 296—534

Lap: *Kis Újság**1949 APR. 28*

Megjelent:

Budapestre vonatkozó újságcikke

Oszátlvozás

725.14

Szerző:

Simándi Béla

Cím:

*A kétszázéves
Városháza*

Forrás:

Kis Újság 1949 IV/28

Személy

Helyszám

1949

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Székesfővárosi háziyomda 1926 — 8891

Budapest egyik legszebb és legnagyobb barokképülete, a négy utcától körülvett, több mint 200 éves központi Városháza Városház-utcai főhomlokzatán szorgos, nagy munka folyt, hogy a mult során végzett sok nem szakzerű és a ház eredeti szépségét elrontó renoválás után visszakapja régi arcát.

A Városházán naponta sok ezer ember fordul meg, de ezeknek a siető embereknek alig jut eszükbe, hogy jobban megnézzék a házat, amelyben járnak. Pedig érdemes, ha kissé alaposabban megtekintjük az épületet, amely kétségkívül egyike a főváros legérdekesebb házainak.

1716-ban kezdték el építeni *Fortunato de Prati* építész tervei szerint. 1727-ben *Anton Erhard Martinelli* vette át az építés további vezetését és átszervezését, aki 1738-ban fejezte be a középső szárnyat. 1784-ig az invalidusoké volt az épület, míg azokat II. József császár Nagyszombatba költöztette és a régi Invalidus-ház-ból több mint egy évszázadon át, 1894-ig gránátos kaszárnya lett. Ekkor vette meg a főváros Városháza céljaira és rá három évre a városi hivatalok kezdtek abba beköltözni. A gránátosok döngő lépteit hivatalnokai tollak sercegése váltotta fel. Az épület új rendeltetésével kapcsolatos átalakításokat *Hegedűs Ármán* építész vezette. Ekkor változtatták el a két oldal-attikán levő, kőből faragott, hatalmas császári sasokat

A kétszázéves Városháza

is a Városházáról és stílusiztetellel hámozták ki a régi meszes külső alól a homlokzat eredeti arcát. A város fejlődésével egyre több hivatalnak kellett helyet adni a Városházán. Ezek az új építkezések nem ártottak a háznak, kivéve azt, az épület struktúrájától teljesen elütő, két belső udvari oldalszárnyat, amelyek 1918-ban épültek, az akkori tervek szerint mindössze öt esztendőre, de amelyek lebontására az azóta eltelt 30 év alatt sem került sor. Ma, amikor annyi az újabb építésváratok, magától értetődő: meg kell, hogy maradjanak.

A főhomlokzat mai képe nagyjából olyan, mint amilyenek egy 1737-ből megmaradt mészelen látható. Negyvenhét ablaktengelyből áll, amelyek közül öt csoportot falpillérekkel tagolt lizénák emelnek ki. Három kapuja van ennek a homlokzatnak. A középső, a régi kápolna-szárnyba vezető templom-főkapu, a másik kettő pedig a Városháza mai főbejáratai. A homlokzatot kőből készült madjálványok, szobrok díszítették ezeket azonban, mivel javításra szorultak, a 30-as évek elején lebontották és azóta a Bazilika pincéjében őrzik. Most a restaurálás

során a kapukat díszítő orozmatokat kijavítják és visszahelyezik.

Az épület új festését a barokk-idők homlokzat-színezéseinek megfelelően több színben végzik. Az ablakok kőkereteit megszabadítják a vakolattól és sérüléseiket kijavítják. Ezek a kőkeretek, pillérlábak és fejek, kőpárkányok, a kapuk kőkiképzései, a renoválás után derűs kőszínezést kapnak.

A Fővárosi Tervező Iroda tudományos és műemléki csoportja készítette el gondos utánjárással, nagy művészi érzékkel a főhomlokzat renoválásának terveit és ahogy *Gerő László* műszaki tanácsos tájékoztolt bennünket, ez a munka három hónap alatt be is fejeződik. A főváros öt éves tervében kerül sor a belső homlokzatok helyrehozatalára, majd az épület teljességének újjáépítésére.

A Városházának ez a művészi szempontból is olyan nagybecsű része az ostrom alatt viszonylag épen maradt. Nagyobb károk érték azonban a régi gránátoskaszárnya *Somogyi Béla*-út felé eső részét, amely teljesen elpusztult. Mint tudjuk, a Városháza ezen az oldalán most ideiglenes üzletházakat építettek és a fővárosnak egyelőre nincs is más terve a hatalmas épületnek ezzel a részével. Erre majd csak a távolabbi jövőben kerül sor, amikor az úgynevezett Fórum-rendezési tervek kialakulnak és meg lesz a lehetőség megvalósításukra.

Simándi Béla